

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Leto XXVII. Štev. 9 (849)

T R S T - 6. junija 1975

150 lir

VOLI TAKO

Glas za KPI glas za napredne krajevne uprave

Komaj teden dni nas loči, ko bo približno 40 milijonov italijanskih državljanov šlo na volišča za izvolitev deželnih svetov z normalnim statutom, pokrajinskih in občinskih svetov. Vse stranke se mrzlično zavzemajo za doseg čimvečjega volilnega uspeha. Množijo pa se tudi vsakovrstne provokacije, atentati, ugrabitve in podobno, ki jih povzročajo fašistične in mafijske tolpe različnih barv in imen, ob sumljivem zadržanju policijskega aparata, kljub novemu zakonu o javnem redu.

Stopnjujejo se napadi na komuniste, in zadnje dni tudi na socialiste, s strani demokristjanskega prvaka Fanfanija, ki se vneto poteguje za zaostritev političnih medstrankarskih sporov z odkrito prizadevnostjo, da bi se v povolilnem obdobju ustvarili pogoji za pomaknitev politične osi na desno, z vključitvijo liberalcev v vladno večino, ali celo, da bi prišlo ponovno do predčasnega razpusta parlamenta.

Obenem prihajajo na dan, predvsem po zaslugi komunistov, podrobnejši dokazi o velikih škandalih in korupcijah, v katerih se pogrezajo tudi razni ministri in podtajniki vladnih strank.

Vse to se dogaja medtem, ko se zaostruje gospodarska kriza ki povzroča nenehno dviganje cen, naraščanje brezposelnosti in števila delavcev v "dopolnilni blagajni", kar demantira optimistične izjave zakladnega ministra Colomba in Carlija, guvernerja

(Nadaljevanje na 2. strani)

ALBIN ŠKERK

Festival DELA v Dolini

Spored

PETEK, 6. JUNIJA OB 20.30

Bert Brecht:

IZJEMA IN PRAVILO

Izjava Slovensko amatersko gledališče iz Trsta

Po predstavi diskusija o avtorju in njegovem delu.

SÖBOTA, 7. JUNIJA OB 19. URI

Nastop godbe na pihala iz Ricmanj, mešanega pevskega zbora "France Prešeren" iz Boljunca in moškega pevskega zbora "Fran Venturini" iz Domja.

NEDELJA, 8. JUNIJA OB 16. URI

Nastop godbe na pihala iz Brega in Tržaške folklorne skupine "Stu ledi"

ZBOROVNJE

Govorila bosta tovariša

BORIS ISKRA

kandidat za pokrajinski svet v Trstu in

ANTONINO CUFFARO

tajnik deželnega komiteja KPI

PONEDELJEK, 9. JUNIJA OB 20.30

Nastop mešanega pevskega zbora "Slovenec" iz Boršta in moškega pevskega zbora "Valentin Vodnik" iz Doline.

V soboto nedeljo in ponedeljek zvečer plešna zabava. Igral bo ansambel "Super Group"

Vljudno vabljeni!

Festival prireja
dolinska sekcija KPI
za kulturni program skrbi
krožek "Pinko Tomažič" iz Trsta

Odkritja spomenika 207 padlim borcem NOB iz dolinske občine se je udeležila velika množica. To je bila mogočna manifestacija zvestobe izročilom narodnoosvobodilnega boja in protifašističnega odporništvaja in hkrati tudi manifestacija proti novemu fašizmu, ki se poraja od podpore mednarodne reakcije. Na slovesnosti so bili prisotni tudi številni bivši borci in povratniki iz fašističnih ječ, konfinacije in nacističnih koncentracijskih taborišč ter svoji padlim borcem in žrtev nacifašističnega nasilja. (Krajši zapis o tej slovesnosti objavljamo na 8. strani)

Glas za KPI glas za napredne krajevne uprave

(Nadaljevanje s 1. strani)

državne banke, ki trdita, da se bližamo premostitvi gospodarskih težav in da se plačilna bilanca s tujino naglo izboljšuje.

Za izhod iz sedanje gospodarske krize, ki je že povzročila delovnemu ljudstvu ogromno škodo, je treba uvesti nov način vladanja in upravljanja družbe, odstraniti vse nepoštene in korumpirane ministre in upravitelje, na vsaki ravni kjer se nahajajo; potrebno je odpraviti diskriminacijo proti komunistom, ki predstavljajo četrtno italijanskega ljudstva, (to je ljudstva, ki dela in ustvarja!).

Kjer so komunisti v upravi ni kraje, ne škandalov, ne korupcije, ne špekulacij in ne klientelizma, kot dokazujejo številne levičarske uprave od Bologne do Milja in Doline, ki so za vzgled vsem ostalim, kjer vladajo demokristjani, kot v Neaplju in drugje.

Sedanje volitve se vršijo prav v času, ko svetovni imperializem in fašizem zadobivata najtežje povojne udarce (Vietnam, Kambodža, Laos, Grčija, Portugalska, itd.), ko se predsednik ZDA Ford vrača domov "praznih rok" (ni mu uspelo prepričati evropske zaveznike, da bi pristali na vključitev fašistične Španije v atlantsko vojaško zaveznitvo NATO). Vršijo se v trenutku, ko se odpira Sueški prekop, kar je velike politične in ekonomske važnosti, od česar bi Trst kot tranzitno pristanišče, lahko imel velike koristi, če bi v teh dolgih letih zapore deželne in vladne oblasti poskrbeli za dopolnitev neobhodno potrebnih infrastruktur (modernizacijo pristaniških naprav, dokončanje VII. pomola in suhega doka, avtocestne povezave z Avstrijo, dograditev dvotirne železnice čez Trbiž itd.).

Te upravne volitve se vršijo v času, ko se pri nas vrstijo proslave 30-letnice osvoboditve izpod nacifašizma, ko se odkrivajo spomeniki padlim borcem v NOB, kar mobilizira ljudske množice in jih hkrati spominja na preteklost ter opozarja na še obstoječo nevarnost fašizma.

Pri nas se komunisti predstavljamo volilcem v vseh večjih dvojezičnih občinah in pokrajinah dežele s svojo listo (PCI-KPI) s kolektivno izdelanimi in realističnimi programi, ki jih bomo skušali uresničiti, bodisi tam kjer bomo v večini, kot kjer bomo v opoziciji. V manjših podeželskih občinah (kjer vlada večinski volilni sistem), na Tržaškem, Goriškem v Benečiji, smo sestavili levičarske napredne liste skupno s tovariši socialisti.

Pričakujemo z optimizmom na ugoden izid volitev, ki nam bo dal še večjo moč za nadaljevanje boja, s trdnejše pozicije tudi v boju za naše socialne in narodnostne pravice.

Kljub temu, da imamo samo še nekaj dni do volitev, lahko v tem kratkem času še mnogo naredimo, če se bomo vsi tovariši in prijatelji oprijeli prepričevalnega dela,

Tovariši, potrudimo se za čimvečji uspeh naše stranke, ki predstavlja za vse delavne ljudi, Slovence in Italijane nepremagljivo orožje v boju za pravice in boljše življenje!

OBČINSKE VOLITVE

Iz volilnih programov KPI in enotnih Naprednih list

Devin-Nabrežina

Odkritja skladišč orožja, škvadristske vaje in izzivanja v javnih lokalih dokazujejo, da je Devin-Nabrežina področje, na katerem se krajevni neofašizem skuša uveljaviti; težke rane, ki jih je v preteklosti zadal nacifašizem slovenskemu prebivalstvu in italijanskim demokratom, ne dovolijo popuščanja. Uprava bo morala svojo antifašistično akcijo izpeljati na dosleden način v smeri najširše budnosti, protestov in s tem, da bo razvijala predvsem med mladino protifašistični duh. Na vsak način pa je glavno sredstvo za preprečevanje prostora fašističnim poskusom politično in pravno področje, s

tem, da se na resen način rešujejo problemi, ki se postavljajo.

Občinska uprava bo morala odločneje voditi akcijo za doseg popolnega spoštovanja pravic prebivalstva slovenske narodnosti; uprava sama bo morala ustvarjati ozračje sodelovanja med prebivalstvom slovenske in italijanske narodnosti, ne da bi pri tem poverjala to nalogo posameznim političnim silam; posebno pažnjo je treba v zvezi s tem posvetiti pobudam, ki naj združujejo mladino vse občine.

Uprava ima dolžnost, da obvešča prebivalstvo o vseh zamudah in neizpolnjenih obvezah, za katero nosijo krivdo osrednja in deželna vlada. Poleg njenih specifičnih pristojnosti, bo morala uprava upoštevati

potrebe prebivalstva v zvezi s splošnimi problemi (cene, delovna mesta, reforme) tako da jih bo posredovala najprimernejšim dejavnikom.

Neobhodno potrebno je, da ljudje aktivno sodelujejo v javnem življenju in tako nudijo svoj doprinos na osnovi idej in poznanja. Nepojmljivo je dejstvo, da prebivalstvo ni senzanjeno z važnimi vprašanji, kot so regulacijski načrt, proračun, šola s celodnevni poukom. Potrebno je torej da se na vseh ustanovijo konzulte ali krajevni odbori, ki naj bodo sestavljeni iz izvoljenih državljanov.

Nujno je pričakovati, da se uprava več zauzame v zvezi z vprašanji delovnih mest, posebno z ozirom na položaj študentske papirnice nin kamnolomov.

O problemih turizma in kmetijstva so komunisti prepričani, da jih je treba načeti vsekakor resneje, kot so to storili krščanska demokracija in njeni zavezniki.

Izbire morajo biti take, da se opremi področje s turističnimi strukturami, ki naj stimulirajo socialni turizem in ne izključujejo domačega prebivalstva.

Treba je prepovedati gradnjo hotelskih objektov v stilu "residence", ki uničujejo skupno javno imovino zelenja in obmorskih predelov, poleg tega, da ne prinašajo novih delovnih mest.

Okrepiti je treba strukture za izkoriščanje prostega časa, da nudijo letoviščarjem večje možnosti razvedrila.

Potrebno je pridobiti nove javne plaže. Uprava bo morala pospešiti vaše turistične pobude in priti tako naproti potrebam domačega prebivalstva.

Komunisti bodo nadaljevali boj proti poskusom, da se s špekulacijami iznakazi selsljanski zaliv. V ta namen bodo vztrajali pri predlogu, da se prostor, ki ga zavzema biški kamnolom "Casale" preuredi v prostor za javno uporabo, medtem ko je treba priti do nove lotizacije za področje Caravella. V zvezi z Devinom bo treba ubrati pot ohranjanja okolja, pridobitve novih prostorov in gradnje ustreznih objektov.

Kmetovalcem je nujno zagotoviti možnost svobodnega obratovanja, ki ga bo treba koordinirati v sklopu Gorske skupnosti z zavračanjem težkih omejitev, ki jih predvideva zakon o kraških rezervatih. Uprava bo morala pospeševati zadružne oblike, ojačiti vinogradništvo, vrtinarstvo in cvetličarstvo. Čedalje

(Nadaljevanje na 3. strani)

VOLI TAKO

(Nadaljevanje z 2. strani)

nujnejše postaja vprašanje vode, ki ga je treba rešiti s tem, da se namestijo tudi površinske namakalne naprave, ki naj poceni zagotovijo vodo kmetovalcem. Na vsak način pa je treba podpirati pobude kot so kraška mlekarina in zadružni hlev.

Komunisti so mnenja, da se boj v zvezi z regulacijskim načrtom še ni zaključil; bistveno je, da se nadaljuje razprava z doprinosom prebivalstva, da se tako preprečijo špekulantske izbire, ki so že zadale hude udarce okolju. Komunisti se bodo borili proti umetnemu višanju števila prebivalcev, ki ga vsiljujejo krščanska demokracija in njeni zavezniki, ki bi ga radi zvišali od 8 na 20.000.

Številni prebivalci v občini ne razpolagajo s primernim stanovanjem. Uprava se bo morala zavzeti, da se najdejo področja in finančna sredstva za gradnjo ljudskih stanovanj.

Takoj je treba zaključiti gradnjo šolskih objektov, ki so že odobreni ali v gradnji (Sesljan, Devin, Slivno). Razširiti je treba srednjo šolo v Nabrežini.

Okrepiti je treba izkušnje celodnevne šolske pouka in odpraviti kriterij, ki je dosedaj prevladoval v Šempolaju in Ribiškem naselju, kjer so bili dejansko izrinjeni prebivalstvo in poristone socialne. Potrebna je tudi okrepitev občinskega otroškega vrta v zvezi s potrebami staršev-delavcev. Prav tako je važna pobuda za brezplačne šolske potrebščine, kar je povezano z bojem proti razsipavanju v sodelovanju z upravnimi šolskimi organi.

Uprava bo morala prispevati, da se pospeši ustanovitev pokrajinskega konzorcija za prevoze. V ta namen je nujno da se v dogovoru z manjšimi občinami pokrajine aktivno poiščejo potrebna sredstva pri deželni in državni upravi. Uprava naj bi pristopila s svojim načrtom avtobusnih zvez ob upoštevanju dejanskih potreb prebivalstva. Nepojmljivo je, da avtobusne zveze težko pogojujejo šolske urnike. Poskrbeti je treba tudi za brezplačno prevažanje delavcev in študentov.

Glavna skrb občinske uprave mora potekati v smeri zdravstvenega konzorcija. Kar se tiče vmesnih rešitev je potrebno zagotoviti vsaki šoli minimalno oskrbo z dobavo stalnih zdravstvenih asistentk, poleg tega, da so zajamčeni redni pregledi splošnega zdravnika in specialistov. Enako bo treba postopati na področju medicine dela, v smeri kot jo nakazujejo delavci kamnolomov in štivalske papirnice. Uprava bo morala poleg tega povzeti vlogo, ki jo je doslej odklanjala v zvezi s pobudo psihiatričnega centra v Nabrežini. Treba je zagotoviti prebivalstvu možnost posluževanja zdravniških ambulant, ki naj bodo primerno opremljene in v katerih naj se uredi stalna bolnišarska služba za hitro pomoč. Take ambulante bi bilo treba namestiti v vsem občinskem okolišu.

Potrebno je poskrbeti da se dopolni in vzdržuje celotno cestno omrežje v občini. V ta namen naj se asfaltirajo ceste, ki povezujejo Vižovlje s Šempolajem in Slivno s Prečnikom. Na vsak način je nujna tudi dopolnitev in vzdrževanje javne razsvetljave. Kaže se potrebna namestitev čakalnic pri avtobusnih po-

stajah. Med številne druge nujne pobude spada tudi izboljšanje higijenskih uslug.

Takoj je treba uresničiti načrt kulturnega doma v središču Nabrežine. Občina mora poleg tega razpolagati s knjižnico z različnimi sekcijami (Devin, Sesljan, Šempolaj). V drugačnem primeru bi prišla prav tudi potujoča knjižnica, ki naj bi učinkovala v smeri kulturnega razvoja med domačim prebivalstvom. V vsaki vasi bo treba ustanoviti shajališča, ki naj mladini služijo za srečanja in rekreacijo.

Komunisti postavljajo navedene cilje, kot pozitivna sila, ki hoče tudi v občini Devin-Nabrežina dokazati svoje sposobnosti pri upravljanju. Propad politike leve sredine in veliko število nerešenih vprašanj jasno dokazuje potrebno po preokretu, upoštevajoč zdrave sile v strankah, ki jih družijo protifašistična usmerjenost.

Na vsak način je potrebno, da plačajo številne storjene napake stranke, ki so sestavljale občinski odbor. To bo tudi način, da se jih prisili k spremembi politike s tem, da se jih prepriča o potrebi enotnega nastopa v zvezi s konkretnimi problemi.

Mladim, ki bodo tokrat prvič glasovali nočemo dajati specifičnih obljub, temveč jih vabimo, naj se ozrejo okoli sebe, naj pazljivo ocenijo naše predloge, ki so predlogi mladih, stališča stranke s čistimi rokami, ki bi rada marsikaj pozitivno spremenila tudi v Devinu-Nabrežini.

Dolina

V dolinski občini - kot v vseh večjih občinah, kjer je v veljavi čisti proporcionalni sistem - je KPI predložila samostojno kandidatno listo. Objavila je tudi program za novo mandatno dobo in poziv na volivce, v katerem je med drugim rečeno:

"Četrto stoletja, po dvajsetletni črni mori, obstaja trdna opora Slovincem v Dolini napredna občinska uprava, ki s svojimi dejanji dokazovala, kako si zamisljamo Slovenci naš enakopraven družbeni, kulturni in jezikovni razvoj.

VOLI TAKO

Občina želi obenem biti, kot je bila doslej, tolmač najgobjih stisk delovnih, zavednih in zrelih ljudi. Nismo molčali, odločno smo izpovedali svoj odpor do fašizma in do vsakršne diskriminacije, branili smo svojo samostojnost in pomagali celotni slovenski narodnostni skupnosti v njenem boju za celovito zaščito njenih pravic in njenega razvoja.

V časih po vojni in vse do danes, ko se nad Italijo spet zdrinjajo temni oblaki krize in fašističnih prevratiških provokacij, je bila in ostaja komunistična partija nenadomestljiva braniteljica demokracije. S trdno večino, s poštenim vodenjem občine, ki si je pridobila spoštovanje in zaupanje tudi med nasprotniki pri nas in izven meja dolinskega okraja, je KPI pokazala, da je mogoče ob stalnem stiku z ljudstvom in izhajajoč iz koristi delovnega človeka, Slovencev in Italijana, marsikaj narediti in tako poganjati kolo napredka".

V nadaljevanju poziva je rečeno:

"Finančna in kreditna stiska, ki je zajela vse občinske uprave v Italiji in naši pokrajini, je pustila globoke sledove v

(Nadaljevanje na 4. strani)

Odkritje spomenika padlim v NOB iz dolinske občine. Spominski govor je imel župan Dušan Lovriha

(Nadaljevanje s 3. strani)

sosednji veliki občini, pri nas pa smo kljub tem negativnim pojavom znali smotro izbirati med tem, kar je bilo važnega in onim, kar lahko počaka. To smo komunisti znali narediti, ker nimamo za hrbtom nič skritega in ker tolmačimo samo naravno zavest delovnega človeka. Tako je dolinska občina pod vodstvom tovariša Dušana Lovrihe, ki po 26. letih županovanja prepušča krmilo mlajšim tovarišem, znala izbirati.

Komuniste vodi globok občutek, da je nujna enotnost. Zato iščemo pri vseh demokratičnih silah to, kar nas združuje in ne poudarjamo razlik, ki so pač razumljive. Naša občinska uprava sloni na zavezništvu s socialisti, poleg tega pa zapažamo, da se širi sodelovanje tudi z drugimi silami, ki zastopajo zmernejša stališča v okviru slovenske manjšine. Pripravljeni smo na najširše sporazumevanje in sodelovanje vendar brez odstopanja od naših temeljnih načel. Ta načela so: zvestoba narodnoosvobodilnemu boju, zahteva po globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji, navezanost na socialne boje delavskega razreda."

Zgonik

Na volitvah za obnovitev občinskega sveta in uprave v Zgoniku je bila, na osnovi sporazuma med krajevnima sekcijama KPI in PSI, sestavljena enotna NAPREDNA LISTA.

Na osnovi demokratičnega in ljudskega obeležja obeh političnih strank, katerih osnovni značaj temelji na ustavni demokratični zakonitosti in na protifašistični zavzetosti, ter z ozirom na splošni politični moment v državi sta se obe krajevni sekciji soglasno opredelili za tesno medsebojno sodelovanje pri javno-upravnem življenju.

Napredna lista se obvezuje, da bo zastavila vse sile za uresničenje vseh pravnih predpisov, ki zadevajo priznanje narodnostnih in jezikovnih pravic slovenski narodnostni skupnosti. Republiško ustavo je treba, kot osnovni zakon države, v celoti izvajati.

Napredna lista se zaveda, da bo treba zastaviti vse sile, da se nevtralizira in dokončno odstrani fašistična nevarnost. Zato mora biti vedno prisotna anti-fašistična budnost v obrambi demokratičnih svoboščin.

KPI in PSI se pri upravljanju naslanjata na načelo najširše avtonomije krajevnih ustanov kot izraza dejanske prisotnosti prebivalstva pri javnem upravljanju. Zato se postavlja zahteva in nujnost po koreniti reformi zakona o krajevnih finančah za zagotovitev zadostnih sredstev za vedno večje potrebe prebivalstva, predvsem na socialnem področju (javni prevozi, zdravstvo, otroško varstvo in druge storitve).

Napredna lista soglaša, da se ustanovijo posebni decentralizirani posvetovalni organi (vaški sveti), ki naj omogočijo občasno posvetovanje občinske uprave z občani, še posebno tedaj, ko gre za zadeve splošnega interesa. Tako bi imelo prebivalstvo možnost neposrednega soodločanja. Prav v ta okvir spada splošna

VOLI TAKO

ozemeljska politika in vprašanje varstva okolja, ki mora biti smotno načrtovano, kljub pomanjkanju ustreznih državnih in deželnih zakonskih predpisov.

V tem kontekstu mora pravilno vlogo odigrati Kraška gorska skupnost, v okviru katere mora najti najustreznejšo rešitev, ob aktivni udeležbi občinske uprave, kot glavnega nosilca krajevnih interesov, urbanistična pomembnost ozemlja. Pri tem je treba strogo spoštovati obstoječe naravno stanje in treba narediti vse potrebne korake, da se prepreči nasilno spreminjanje v škodo etničnega in ekološkega ravnovesja. Le v tem okviru bomo dosegli smotno rešitev vprašanja kmetijske dejavnosti in vprašanja posebne zaščite ambientalnih posebnosti Krasa.

Na podlagi teh splošnih načel se enotna NAPREDNA LISTA predstavlja s programom:

1. Prva postavka zadeva izpolnitev že začetega programa dosedanje občinske uprave, ki pa ni bil še dokončno izpeljan zaradi birokratske počasnosti pristojnih izvenobčinskih organov in zaradi kreditnih omejitev krajevnim ustanovam.
2. Dokončna ureditev smetarske službe na celotnem občinskem ozemlju.
3. Izgradnja občinskega doma za kulturo, prosvetno in športno dejavnost.

4. Ureditev primernih prostorov za kulturnoprosvetne potrebe po posameznih vaseh.
5. Ureditev občinske knjižnice.
6. Podpiranje kulturno prosvetne in športne dejavnosti v občini.
7. Zgraditev novega šolskega poslopja v Brišcih.
8. Pobuda za ustanovitev društva "Pro loco".
9. Zgraditev ljudskih stanovanj po potrebah občanov.
10. Ureditev kanalizacije po vaseh.
11. Organizacija vsakoletne vinske razstave in razstave kmetijskih pridelkov.
12. Ureditev poljskih in hribovskih poti.
13. Pobude za strokovno vzgojo v kmetijstvu (vrtnarstvo in cvetličarstvo).
14. Zgraditev avtobusnih čakalnic po vaseh.
15. Proučitev vprašanja zgraditve metanskega omrežja v občini.

Repentabor

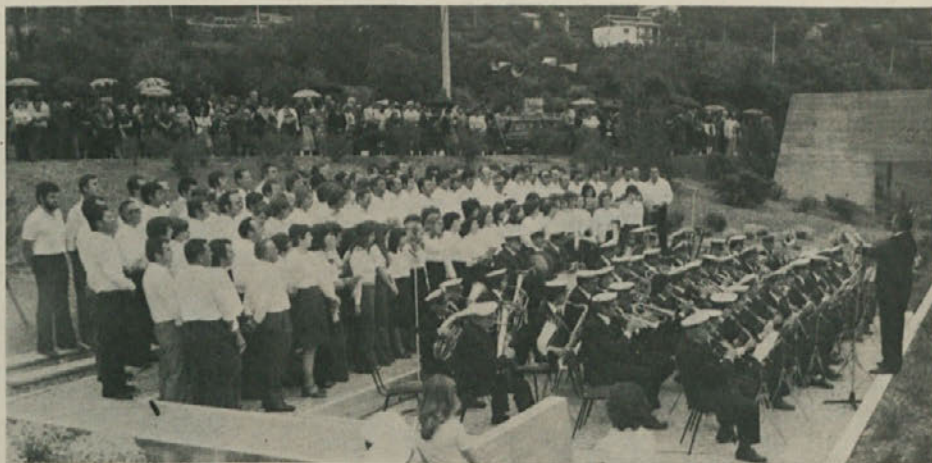
Tudi v občini Repentabor se volivcem predstavlja enotna NAPREDNA LISTA.

Načelne točke političnega programa Napredne liste so: neizprosni boj proti vsem oblikam fašizma, utrjevanje bratrskega sožitja Slovencev in Italijanov, uvedba rednega posvetovanja z občani iskanje aktivnega sodelovanja prebivalstva pri vodenju občine.

Kandidati Napredne liste bodo posvetili posebno pozornost naslednjih vprašanjem

POSTAJALIŠČE PRI FERNETIČIH.
Ta pobuda je izredno važnega gospodarskega pomena za vso tržaško pokrajino, vendar se ne more uresničiti brez zaščite koristi domačega prebivalstva. Uveljaviti je treba naslednje postavke: Prednostna pravica repentaborskih občanov pri izkoriščanju objektov, ki bodo nastali v okviru postajališča; prednost pri dodeljevanju novih službenih mest; zgradba infrastruktur v korist domačega prebivalstva; pravično izplačilo razlaščenecem; primerna sprememba sedanjega projekta, ki naj zagotovi ohranitev obstoječih ekonomskih infrastruktur.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Odkritje partizanskega spomenika v Dolini. Nastop združenih pevskih zborov in godb iz dolinske občine

(Nadaljevanje s 4. strani)

PREDŠOLSKA VZOJA IN ŠOLA. Občina mora prevzeti upravljanje otroškega vrtca. Potrebna je razširitev nove osnovne šole in ureditev takega prostora, ki bi bil namenjen kulturnemu in športnemu delovanju občanov.

ZAŠČITA OKOLJA. Odločno nasprotovanje kraškim rezervatom, pri katerih gre za očividni načrt krščanske demokracije, da odvezame lastnikom in občinam suverenost nad svojo zemljo. Zaščita okolja je možna le z aktivnim sodelovanjem prebivalcev Krasa, ki so skozi stoletja čuvali in izboljševali svojo zemljo. Občinska uprava mora izdati odlok, ki naj prepove dohod in postajanje motornih vozil v gozdovih, na travnikih in pašnikih; ukine promet na gozdnih in poljskih poteh (z izjemo za kmetovalce in druge potrebe domačinov); kaznuje uničevanje in oškodovanje kraške flore, odlaganje smeti, prižiganje ognja v gozdovih.

URBANISTIKA. Regulacijski načrt se mora prilagajati zahtevam domačega prebivalstva, kateremu je treba zagotoviti možnost, da si na svoji zemlji sezida lastno hišo. Pri tem pa se je treba boriti proti poskusom špekulacije in odtujevanju zemlje.

PREVOZI. S konzorcijem, ki se bo v kratkem ustanovil, bo treba zagotoviti take prevozne zveze, ki bodo zadovoljile vse prebivalstvo, predvsem pa delavce in študente.

METAN. Zaradi energetske krize je potrebna pobuda, da se s sodelovanjem vseh ostalih občin tržaške pokrajine ustanovi medobčinsko podjetje, ki bi zagotovilo dobavo metana za gospodinjstvo uporabo in za ogrevanje.

KULTURA IN ŠPORT. Občinska uprava mora skrbeti za kulturno delovanje in mora biti vselej pristona pri tistih prireditvah, ki so že v tradiciji (Kraška ohceta). Mladini je treba zagotoviti možnost širšega športnega udejstvovanja.

GOSPODARSKA DEJAVNOST. Nujno je treba podpirati in pospeševati značilne produktivne dejavnosti občine, kot so turizem, kamnoseštvo, obrništvo. Odločno je treba podpreti združeno mlekarstvo in vse kmetijske pobude, ki bi koristile domačinom.

JUSARSKA ZEMLIŠČA. Potrebno je iskanje dokončne rešitve tega vprašanja, pri katerem naj se ob upoštevanju javne koristi zagotovijo predvsem pravice lastnikov.

KPI je dokazala doslednost svoje politike do slovenske manjšine

15. junija bomo poleg občinskega sveta volili tudi pokrajinski svet. Na listi KPI kandidira v našem okrožju (Sovodnje, Doberdob, Zagraj) prof. Ivan Bratina, ki bo v prihodnji mandatni dobi zastopal v pokrajinskem svetu pravice slovenskih delavcev. KPI je torej tudi tokrat dokazala doslednost svoje politike do slovenske manjšine.

Zagotovila je prisotnost slovenskega svetovaleca v bodočem pokrajinskem svetu, saj ima prof. Bratina, na podlagi zadnjih volitev, stodoletno možnost, da bo v našem okrožju izvoljen.

V tem momentu je zato zelo važen prodoren uspeh komunistične partije v sovodenjski občini, saj bo ta uspeh dokaz zaupanja Slovencev v pravilnost boja KPI za pravice slovenske narodne manjšine v Italiji, poleg tega bo ta uspeh tudi vzpodbuda za še večjo aktivnost in borbennost sovodenjske sekcije KPI.

Komunisti smo namreč v sovodenjski občini ena izmed glavnih demokratičnih komponent. Vedno smo se borili za socialni in ekonomski napredek. Zato smo vedno bili za Občinsko enotnost, ker smo prepričani, da lahko samo z enotnostjo vseh naprednih, antifašističnih sil dosežemo resnični napredek za vso našo skupnost. Nikdar nismo pozabili na našo narodno pripadnost, toda vedno smo se zavedali, da stoji za nas ves napredek samo v zmagi slojev delavskega razreda, h kateremu spadajo vsi sovodenjski občani.

V vseh povojnih letih smo sodelovali pri upravljanju naše občine, kateri gre naše priznanje za vse, kar je naredila za skupnost in tega ni malo. Tudi letos, smo se s tovariši socialisti domenili za skupen nastop na bližnjih volitvah na listi Občinske enotnosti, kjer kandidirajo štirje komunisti, štirje socialisti in štirje neodvisni.

Do enotnega nastopa vseh naprednih sil je tudi moralo priti, saj je naš največji sovražnik tisti neofašizem, ki v Italiji vedno bolj dviga glavo, ki ustvarja ozračje napetosti z neprestanimi atentati, pa naj

jih podpišejo s kakršnokoli etiketo, stalno dobiva ta neofašizem potuho v vladnih krogih, vlada pa nam že 30 let krščanska demokracija.

Ravno zato pa mora biti DC na prihodnjih volitvah glavni porazenec. Odsek DC pri nas pa se imenuje SS, prej SDZ, ki z lipovo vejico in s hinavskim slovenstvom stalno podpira tiste sile, ki so vedno in ki še vedno sovražijo naš narod in ki nosijo vso krivdo, če nimamo še, kot narodna manjšina, tistih pravic, ki nam jih zagotavlja ustava. Ravno zato je nujno treba te sile premagati in ravno zato je nujen enoten nastop vseh demokratičnih in naprednih Slovencev, tistih Slovencev, ki se ne pustijo zapeljati od nekaj lepih izgubljenih fraz.

Pred dnevi so kandidati Enotne liste imeli skupen sestanek, kjer so pregledali opravljeno delo ter se zmenili o efektivnem programu, ki ga bo uprava uresničila v prihodnji mandatni dobi.

Program je odprt, tako da ga lahko na raznih sestankih, ki se bodo vršili prihodnje tedne po vaseh, naši občani popravijo, razširijo, dopolnijo.

Aktivno bo naša uprava sodelovala pri avtoprevozniškem in zdravniškem konzorciju.

Skrbela bo za napredek občine ter se zavzemala za pravice Slovencev. Novost v tem programu pa so vaše konzulte. To so organizmi, ki jih sestavljajo prebivalci posameznih vasi, ki sodelujejo z občinsko upravo in isti predočajo potrebe prebivalcev vasi.

To je toliko bolj potrebno v naši občini, zaradi razdalje od središča, zaradi posebnih problemov, ki jih ima vsaka naša vas.

Zato se bo ustanovilo vaše konzulte v Sovodnjah, na Peči, v Gabrijah-Rubije, v Rupi in na Vrhu, saj je to nujno sredstvo decentralizacije oblasti in demokratične prisotnosti prebivalstva pri javnem življenju.

VENKO DEVETAK

Glas za KPI je glas za izhod iz krize

Volitve 15. in 16. junija 1975 so velikega pomen, prvič, ker volijo tudi 18-letniki in mislim, da je mladina dovolj zrela, da odda svoj glas naprednim strankam; drugič, ker samo s skupnim nastopom vseh demokratičnih ljudi bomo dosegli, da bo naša stranka napredovala in s tem dosegla tiste cilje, za katere se delovno ljudstvo neprestano bori.

Volilci, zavedajmo se težkega finalnega in političnega momenta, ki je zavzel našo državo. Za ta težki položaj se moramo "zahvaliti" krščanski demokraciji s Fanfanjem na čelu, ki misli "rešiti" državni deficit bilance s tem, da obdavi čimveč delavca in kmeta. Tudi občine se nahajajo v težki finančni stiski, in zgleda, da s to vlado se je ne bomo tako kmalu rešili.

Vse obljubljaljo toda so še vedno nerešena vprašanja, kot n.pr. kriza v tovarni LACEGO in mnogo drugih primerov, kjer so delavci v dopolnilni blagajni; kot v gradbeništvu in nešteto drugih sektorjih, kjer je vedno večja bresposelnost, medtem ko cene stalno rastejo, s profiti krapitalistov, na račun delavskega sloja.

Še vedno so nerešena vprašanja cenejših ljudskih stanovanj, gradnja šol, bolniške oskrbe in mnogo drugih vsakdanjih problemov.

Še vedno, kljub tridesetim letom od konca vojne, so nerešena vprašanja dvojezičnosti v krajih kjer bivajo Slovenci.

Narod se mora dobro zavedati komu odda svoj glas!

(Nadaljevanje na 6. strani)

VOLI TAKO

15. junija bo demokratična Italija potrdila svojo politično zrelost

Po bombni eksploziji, v kateri je zgubil življenje neapeljski študent Vitaliano Principe, Giuseppe Papale pa je bil hudo ranjen, so samozvani "oboroženi proletarski oddelki" stopili znova na plan z ugrabitvijo kasacijskega svetnika Di Gennara in s sočasnim uporom treh jetnikov v kaznilnici v Viterbu. Groba provokacija je bila izpeljana na veliko manj spretem način kot podobna provokacija lani, ko so samozvane "rdeče brigade" na podoben način ugrabile genovskega sodnika Sossija.

Prva nedoslednost, ki naravnost bode v oči, je nesorazmerje med zagrešenim zločinom (kajti za ugrabitev predvideva kazenski zakonik eno od najstrožjih kazni) in naravnost neznatno smešnimi pogoji, ki so jih ugrabitelji postavili za osvoboditev Di Gennara: prebiranje njihovega sporočila po radijskem dnevniku. Primerjava z ugrabitvijo sodnika Sossija se kar vsiljuje: "rdeče brigade" so lani imele sodnika v ujetništvu mesec dni in spravile s svojimi zahtevami v hudo zagato vlado, samozvani "oboroženi proletarski oddelki" pa so zaprli sodnika Di Gennara za slab teden, hudo ranili dva paznika in zahtevali premestitev treh jetnikov na sever in prebiranje zmedenega poročila v radijskem dnevniku. Je opravičljivo kaj takega za organizacijo, ki ima tako dobro in razpredeno organizacijo?

Ni tu mesto, da bi obnavljali kroniko zločinskega izpada, saj so o tem časopisi izčrpno poročali, ne moremo pa mimo vprašanja, kako so trije uporniki prišli do orožja, rastreliva in celo radijskega sprejemnika in oddajnika. Ne gre pozabiti, da je kaznilnica v Viterbu, čeprav je namočena v samostanu iz 13. stoletja, v nekaterih pogledih ena najmodernejših v Italiji. Med drugih sodi med opremo za preprečevanje uporov in poskusov begov tudi detector za odkrivanje kovinskih predmetov. Vsak zavoj, vsak dar, ki pride v kaznilnico mora pod elektronsko napravo. Očitno je torej, da so zaprti pripadniki NAP prišli do orožja le s pomočjo nekoga ali nekaterih.

Glas za KPI

(Nadaljevanje s 5. strani)

Krščanska demokracija, ki vlada že toliko let, samo obljublja, noče pa rešiti naših problemov.

Kdo se je zanimal za Slovence v Italiji? Mogoče tisti, ki so sodelovali in še danes sodelujejo s Krščansko demokracijo? Gotovo ne! Komunistična partija Italije je vsestransko vedno podprla našo manjšino in se še naprej zavzema za probleme Slovencev v Italiji.

S tem, da glasujemo za Komunistično partijo bomo dali svoj doprinos za demokratično preusmeritev in za izhod iz gospodarske, politične in moralne krize.

ANDREJ JARC
župan občine Doberdob

Iz hišnih preiskav, ki so sledile osvoboditvi Di Gennara in iz ostalih policijskih akcij je razvidno, da preiskovalci tavajo v temi in udarjajo na slepo, vendar ne preveč, če vselej zadenejo na levico kot dokazuje naprimer preiskava v uredništvu časopisne agencije "Stampa alternativa", ki je povezana z radikalno stranko. Tavanju navzlic pa se širijo govorice, da so preiskovalci še pred osvoboditvijo kasacijskega svetnika odkrili skrivališče prevratnikov. Čemu ga niso naskočili? Čemu niso vdrli vanj takoj po osvoboditvi Di Gennara, če že niso hoteli izpostavljati nevarnosti njegovo življenje? Vse kaže, da se preiskovalci bojijo iti zadevi do dna, saj bi lahko bila resnica o "samozvanih oboroženih proletarskih oddelkih" nevarna marsikateremu oblastniku. Prav tako nevarna je oblasti resnica o samozvanih "rdečih brigadah" in ni torej naključje, da so odvzeli preiskavo milanskemu sodniku Di Vincenzu, ki jo je vodil od vsega začetka vestno in nepristransko.

Očitno je, da resnica o "rdečih brigadah" in o "oboroženih proletarskih oddelkih" (NAP) ne sme na dan, kot tudi ne sme na dan resnica o "črni teroristični mreži", ki že šest let okrvavlja Italijo. Morda bi se izkazalo, da se nasprotni ekstremizmi res dotikajo in da je provokiranje strajnih levičarjev kot ustrahovanje skrajnih desničarjev delo enega samega spretnega režiserja, ki je sposoben hkrati igrati na več odrih.

Pa tudi če za trenutek pozabimo na dvome, ki jih zbuja ugrabitev svetnika Di Gennara in način, kako policija ter sodstvo vodita preiskavo, ne moremo mimo ugotovitve, da je kriminalni izpad koristil izključno tistim, ki se zavzemajo za trdo roko, ki oživljajo teorijo nasprotnih ekstremizmov. Ni naključje torej, da je demokrščansko glasilo "Il Popolo" odmerjalo veliko prostora zadevi Di Gennaro, zlasti pa je na vse mogoče načine dokazovalo "resnico", da so NAP in BR res - rdeči.

V isti okvir predvolilnih provokacij spadajo tudi večkratni napadi samozvanih "rdečih brigadistov" na sedež krščanske demokracije in na načelnika občinske svetovalske skupine DC v Milanu odv. De Carolisa. Kazalo bi skoraj, da so v predvolilnem vzdušju NAP in BR začele pravo medsebojno tekmovanje, kdo bo s svojimi izpadi lahko res prepričal volivce o "rdeči nevarnosti" in o potrebi novega izredno strogega zakona o javnem redu.

Novi zakon, ki ga je izglasoval parlament je občutno povečal pristojnosti policije, hrati pa zaostri norme o izpustitvi na začasno svobodo. Izkušnja uči, da kazen, pa naj bo še tako stroga, ni učinkovito orožje v boju proti navadnemu in političnemu kriminalu, saj tudi v državah, kjer je še vedno v veljavi smrtna kazen, ni število kriminalnih izpadov nič manjše kot v Italiji. Edino učinkovito orožje so preventivna akcija in prevzgoja tistih, ki so iz katerega koli razloga zašli na krivo pot. Zaostritev zakonskih norm je le pesek v oči, prozoren alibi za tiste, ki bi radi omejili svobodo državljanov. Ne moremo trditi, da je bilo v tridesetih povojnih letih v Italiji veliko storjenega za preventivno akcijo proti kriminalnim izpadom, še manj pa je bilo storjenega za prevzgojo jetnikov. Zaman je torej, da krščanska demokracija s svojim tajnikom Fanfanijem na čelu, toči krokodilje solze nad naraščanjem kriminala in prikazuje izredne zakonske norme kot "čudežno zdravilo". Zakon o javnem redu ni nič drugega kot slepilo, s katerim skuša DC pridobiti glasove na desni in si pridobiti del Almirantejevega zasebnega lovišča.

V šestih letih "črnih mrež" in fašističnih pokolov je demokratična Italija pokazala veliko zrelost in z odgovornim nastopom onemogočila prevratnikom, da bi dosegli svoj cilj. Prepričani smo zato, da bo tudi 15. junija vnovič dokazala svojo demokratično zrelost.

VOJIMIR TAVČAR

Ob obisku iz Amerike

Tržaška folklorna skupina Stu ledi na srečanju bivših borcev in aktivistov na igrišču prošeškega društva Primorje. Skupina je izvajala tržaške in istrske ljudske plesne in pesmi.

Odkritje spomenika žrtvam nacifašizma v Križu. Svečanosti se je udeležila velika množica. Na sliki: nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora

1. maj v Križu. Odkritje spomenika žrtvam nacifašizma. Na sliki: Prihod delegacij z vencmi in zastavami na kraj spominske svečanosti.

OBVESTILO

Bivše partizane in aktiviste odporniškega gibanja opozarjamo, da bo rok za predložitev prošnje za priznanje statusa borca-aktivista zapadel dne 3. julija 1975. Vse tiste, ki zadevne prošnje še niso predložili, vabimo, naj to store čimprej.

AKADEMIJA

Glasbena matica v Trstu vabi na V. zaključno akademijo šole Glasbene matice, ki bo v Kulturnem domu (Ulica Petronio 4) dne 7. junija 1975 ob 21. uri. S to akademijo bo Glasbena matica proslavila 30-letnico osvoboditve.

Spored:

1. Uvodna beseda;
2. Partizanska, priredba A. Vodopivec: V tihem gozdu, l. Ota: Naš upor, M. Apih, pripr. A. Vodopivec: Bilečanka; poje otroški zbor "Kraški slavček in Devina-Nabrežine" ob spremljavi godalnega orkestra.
3. Tartini: Koncert za violino in godalni orkester, solist Črtomir Šiškovič.
4. Stamitz, prid. A. Vodopivec: Koncert za klavir in orkester, solistka Verenka Terčelj.
5. Mozart: Koncert za klavir in orkester, solist Tomaž Simčič.

Sodeluje orkester Glasbene matice, dirigenta: Oskar Kjuder in Janko Ban.

PRISPEVKI

Ob vpisu naročnine je Mario Sancin iz Zabrežca prispeval 1.500 lir za sklad Dela.

Josip Kocjančič iz Prebenega je ob vpisu naročnine prispeval 5.000 lir za sklad Dela.

Dne 28. aprila je minilo enajst let odkar je umrl tov. Tomaž Rupnik. Časovni razmah ni zbledel spomina na prizadevnega aktivista. Hvaležno se ga spominja žena Ivanka, a spominjajo se ga tudi številni tovariši in prijatelji, bivši partizani in aktivisti, ki so pri Rupnikovih v Ferlugih, tudi v najtežjih trenutkih med osvobodilnim bojem našli gostoljubno zatočišče.

V počastitev spomina svojega moža je tov. Ivanka prispevala 3.000 lir za sklad Dela.

Dne 24. aprila je minilo pet let odkar je umrla tov. Ana Žerjal iz Boljunca, 12. maja pa je minilo devet let odkar je umrl njen mož Alojz. Svojih staršev se hvaležno spominjajo: sinova Mirko in Slavko in drugi družinski člani. Tov. Mirko in Slavko darujeta 5.000 lir za sklad Dela.

Tov. Pepi Starc z Opčin je ob priliki odkritja kriškega spomenika žrtvam nacifašizma daroval 5.000 lir za Delo.

Iskrena hvala vsem cenjenim dobrotnikom.

Zaradi občutnega povišanja tiskarskih in drugih stroškov smo bili prisiljeni zvišati ceno lista na 150 lir, letno naročnino pa na 2.500 lir. Zveste naročnike in bralce prosimo za razumevanje in jih vabimo, naj list še naprej podpirajo. Za vsak prispevek se vsem že vnaprej toplo zahvaljujemo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA

V nizu prireditev, ki so bile ob priliki odkritja spomenika žrtvam nacifašizma v Križu, je bila tudi zanimiva prireditev v organizaciji zveze mladih komunistov. V Ljudskem domu je bila razstava dokumentarnih slik, ki jih je posnel znani fotoreporter Edi Šelhavs. Ob odprtju te zanimive razstave je bil v Ljudskem domu koncert kriške mladinske godbe, dekliškega in moškega pevskega zbora PD Vesna, o razstavi sami je govoril tov. Šelhavs (slika levo)

Dolina

Slovesno odkritje spomenika 207 padlim v NOB

V nedeljo, 1. junija 1975 so v Dolini slovesno odkrili mogočen spomenik 207 padlim partizanskim borcem. To je bila izredno pomembna in mogočna manifestacija, katere se je udeležilo več tisoč ljudi iz dolinske občine in iz drugih krajev dežele. Manifestacije so se udeležili tudi predstavniki deželne oblasti, predstavniki občine Kočevje, s katero je pobratena dolinska občina, številni gostje iz Savinjske doline, številni ugledni predstavniki antifašističnih organizacij in krajevnih ustanov. Prisotni je bila tudi častna četa, ki je izkazala vojaške časti padlim borcem in žrtvam nacifašizma.

Mogočen spomenik je simbolično odkril župan tovariš Dušan Lovriha, verski obred pa je opravil dolinski župnik g. Albin Grmek. Kulturni spored so izvajali pevski zbori iz Doline, Domja, Boljunca in Boršta, združeni zbor osnovnih šol in zbor dolinske srednje šole, ter godbi na pihala iz Brega in Ricmanj. Poleg župana je na slovesnosti govoril tudi poslanec Mario Lizzero, pozdravna nagovora sta imela predsednik deželnega sveta Pittoni in predsednik kočevske občine Vovk. Tudi župnik Grmek je imel kratek nagovor.

Prostor nam, žal, ne dopušta, da bi v današnji številki obširneje poročali o mogočni manifestaciji. Zato zaključujemo ta zapis s kratkim odlomkom iz županovega govora:

"Nesmiselno bi bilo vprašanje, čemu ta spomenik v letu, ko je imela občinska uprava nemalo finančnih in drugih težav. Nesmiselno zato, ker nam ni nobena težava prevelika, nobena zapreka nepremostljiva ko gre za poudarjanje zgodovinske resnice o naši vlogi pri osvoboditvi Primorske in Trsta, ko se po 30 letih oddolžujemo tistim, katerim se moramo zahvaliti, če danes vsaj delno uživamo sadove njihovega boja..."

Naši junaki ne bodo imeli miru, v nas ne bo podelgel nemir, dokler ne bo slovenska narodna skupnost od Miljskih hribov do Benečije in Trbiža, pa tudi onstran Karavank na Koroškem enakovpravna in zaščitena. V zavesti teh dolžnosti, za katere pozivamo v boj, odkrivamo ta spomenik našim 207 padlim in jim prisegamo s klicem, ki naj odmeva v naši zavesti na vsakem koraku: smrt fašizmu - svoboda narodu!"

Trebče

Življenjski jubilej

Dne 7. maja je tovarišica Antonija Čuk vdova Kralj iz Trebč slavila svoj 90. rojstni dan. Ta častitljivi življenjski jubilej je praznovala v krogu svojih dragih in številnih prijateljev.

Življenje jubilarke ni bilo lahko. Trdo je morala delati, da je preživljala svojo družino, saj zaslužek moža, zlasti v letih hude predvojne krize, ni zadostoval.

Se mlada se je izučila za babico, svoj poklic pa je vršila celih 43 let. Povila je 421 novorojenčkov.

Nekaj dni pred njenim življenjskim jubilejem smo jo obiskali. Pripovedovala nam je, kako je bilo nekoč, kakšne so bile življenjske razmere.

Med drugim nam je povedala, da je njen sin Nardo še pred začetkom vojne odšel zdoma. Ni hotel služiti fašistični vojski. Dolgo časa, tako je dejala, nismo vedeli nič o njem. Šele po osvoboditvi se je kot partizan vrnil v svoj rodni kraj. Naj dodamo še to, da je tov. Nardo aktiven član naših organizacij v Trebčah. Sicer pa je vsa družina angažirana v naših organizacijah in tudi sedanja slavljenska je še pred nedavnim aktivno delovala, zlasti v ženski organizaciji, in se udeleževala političnih manifestacij in kulturnih prireditvev.

Tudi mi se pridružujemo številnim čestitkam, ki jih je slavljenska prejela ob visokem življenjskem prazniku in ji želimo, kar si sama želi, predvsem pa da bi ji bilo čvrsto zdravje, kot nekoč, še naprej naklonjeno.

M.K.

Zgleden primer mladine iz Boljunca 30 - letnica pod "majem"

Še in še bi lahko pisali o starih navadah, ki so se ohranile po naših vaseh, toda zdi se nam pravilno, da opišemo, kako je potekalo letošnje delo okoli boljunskega "maja" in predvsem pa proslavljanja 30-letnice osvoboditve.

Takoj po veliki noči so po vsej vasi in gostilnah lepaki "boljunske fantovske" vabili na fantovsko skupščino, ki bi se morala vršiti v srenjski hiši, toda zaradi nesporazuma z nekaterimi krogi v vasi, se je skupščina preselila "na Jamo". Na tem masovnem sestanku so mladi Boljuncani razpravljali o poteku dela za postavitve "maja". Velik poudarek je bil dan proslavljanju 30-letnice osvoboditve. Dogovorjeno je bilo (v glavnih obrisih), da se izobesi rdeče zastave na hribu Sv. Mihaela in nad Bukovcem, da se preskrbi najmanj 40 zastav ter da bo en govornik v imenu vse fantovske spregovoril prisotnim "na Gorici", skratka, da bo "maj" čimprej pokoncu in da bo proslavi prisostvovalo čim več ljudi. Kot je bilo določeno, tako je tudi potekalo. Fantje, in to pot gre pohvala prav vsem, so se potrudili in opravili delo v najlepšem redu.

Na predvečer prvega maja, ko so postavili "maj" pokoncu, so po starem običaju zapeli vaško himno "Barč'co". Takoj zatem je Boris Mihalič obrazložil smisel in

namen fantovske, da proslavi obletnico osvoboditve, za njim pa je govoril v imenu fantovske Klavdij Ota. Govoril je o prejšnjem in današnjem fašizmu ter orisal razne atentate, ki se dogajajo v državi z namenom, da bi povzročili zmedo, kar bi služilo samo desnici. Poudaril je tudi vlogo mladih v osvobodilnem boju in med drugim podčrtal: "mladi ljudje so od vedno bili in so tudi danes pobudniki akcij in avantgarda naprednih idej. Dokaz je tudi spomenik padlim v Boljuncu, na katerem so zapisana imena mladih ljudi".

Po govoru, je vaški pevski zbor "F. Prešeren" pod vodstvom Draga Žerjela, zapel štiri partizanske. Nato sta dva mlada fanta, sicer letošnja "likofca", ponesla venec fantovske na spomenik padlim v NOB. Vsi, kar jih je bilo prisotnih, so se udeležili sprevoda do spomenika. Udeleženci so, po pesmi Žrtvam, ki jo je zapel vaški moški zbor, počastili spomin padlih z enominutnim molkom. Po komemoraciji so vsi, s harmoniko na čelu, odkorakali "na Jamo" prepevajoč partizanske pesmi. Proti jutru so fantje v znak proslavitve 30-letnice in praznika dela, razobesili po vsej vasi rdeče zastave in transparente z napisi: ŽIVEL 1. MAJ.

Tudi v tem dejanju vidimo, kako živ je duh NOB pri mladih rodovih.

BREST

DELO - glasilo KPI
za slovensko narodno manjšino
Direktor ALBIN ŠKERK
Odgovorni urednik
ANTON MIRKO KAPELJ
Uredništvo in uprava:
Trst - Ulica Capitolina, 3
telef. 764-872, 744-047.
Dopisništvo v Gorici: Ulica Locchi, 2
telef. 24-36
Letna naročnina 1.500 lir.
Poštni tekoči račun 11/7000
Tisk: Tipo/offset Riva
lastnika: C. Facchettin in P. Zucca
Trst, Ul. Torrebianca 12